

Załącznik do Uchwały Nr 38 / 830 /15
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 31 marca 2015 r.

Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym
Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013

Informacja roczna w zakresie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 za rok 2014

Rzeszów, marzec 2015 r.

Wprowadzenie

Obowiązek sporządzenia *Informacji rocznej w zakresie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 za rok 2014* (Informacja roczna) wynika z wytycznych nr 6 Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie ewaluacji programów operacyjnych na lata 2007-2013 z 30 maja 2007r. (wytyczne nr 6 MRR) oraz z dokumentów przygotowanych przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 (IZ RPO WP), regulujących procedury realizacji systemu ewaluacji na poziomie Programu. Na podstawie *Informacji rocznej* prowadzone jest monitorowanie realizacji ewaluacji w ramach RPO WP.

Działania w zakresie realizacji procesu ewaluacji Programu podejmowane w 2014r. realizowane były w oparciu o zapisy *Okresowego planu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 na rok 2014* (OPE).

W tym okresie IZ RPO WP zrealizowała cztery badania ewaluacyjne zapisane w OPE: *10 lat województwa podkarpackiego w UE – ocena wykorzystania funduszy europejskich w rozwoju regionu, Ocena ex-ante instrumentów inżynierii finansowej dla RPO WP 2014-2020, Ocena działań informacyjno – promocyjnych w ramach RPO WP 2007-2013 oraz Ocena wpływu wsparcia RPO WP w kontekście dostępności komunikacyjnej*.

Niniejszy dokument zawiera informacje nt. wdrożonych rekomendacji z badań ewaluacyjnych oraz podjętych działań w zakresie budowy potencjału ewaluacyjnego w 2014r. Działania te sfinansowano z Pomocy technicznej RPO WP 2007-2013 w ramach projektu *Wsparcie procesu monitorowania, ewaluacji oraz systemu informowania o nieprawidłowościach RPO WP w roku 2014* o łącznej wartości 580 600,54 PLN.

I. Informacje dotyczące zrealizowanych badań ewaluacyjnych

Informacje nt. stanu wdrożenia rekomendacji w 2014r. ujęto w poniższej tabeli¹. Ponadto informacje nt. wdrażania rekomendacji kluczowych przedstawiono w załączniku nr 1, zgodnie z założeniami *Zintegrowanego Systemu Zarządzania Wnioskami i Rekomendacjami*.

¹ W tabeli uwzględniono rekomendacje, które są realizowane na bieżąco, przez cały okres realizacji RPO WP 2007-2013 oraz zostały wdrożone w 2014r. Z uwagi na to, że w 2014 roku trwały konsultacje w zakresie ustalania kształtu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, wszystkie rekomendacje, które odnoszą się do perspektywy finansowej 2014-2020 zostaną przedstawione w *Informacji rocznej* za 2015 rok.

STAN WDRAŻANIA REKOMENDACJI W 2014 ROKU							
I.p.	Nazwa instytucji inicjującej ewaluację	Nazwa badania	Koszt badania (PLN)	Termin realizacji	Nazwa wykonawcy badania	Wdrożone rekomendacje/ Ocena użyteczności rekomendacji	Uwagi
1.	IZ RPO WP	Analiza aktywności samorządów gminnych i powiatowych województwa podkarpackiego w wykorzystywaniu funduszy strukturalnych	58 194	7.06. – 10.10.2008	Agrotec Polska Sp. z o.o.	<p>Należy wprowadzić, – jako wymaganie systemowe – obowiązek gromadzenia informacji zwrotnej od Beneficjentów we wszystkich działaniach <i>Planu komunikacji RPO WP</i>, które stwarzają taką możliwość: punkty informacyjne, konferencje, strona internetowa itp. Informacją zwrotną może być m.in. analiza pytań i problemów zgłaszanych przez Beneficjentów, standaryzowane kwestionariusze, z którymi można zwracać się do Beneficjentów, notatki pracowników na temat opinii i oczekiwań Beneficjentów, z którymi się stykają w swojej pracy. Proponujemy również wprowadzenie do ramowych harmonogramów działań <i>Planu komunikacji RPO WP</i> badań potrzeb informacyjnych, potrzeb szkoleniowych i opinii na temat wdrażania RPO WP, jako osobnych zadań.</p> <p><u>Sposób wdrażania rekomendacji:</u> IZ RPO WP na bieżąco gromadzi informacje zwrotne, od interesariuszy, pozyskiwane za pośrednictwem ankiet służących ocenie poziomu obsługi beneficjenta, przeprowadzanych po kontakcie pracowników z potencjalnymi beneficjentami (telefonicznie, bezpośrednio rozmowa, skrzynka pocztowa). Informacje te opracowywane są w formie zestawień w celu przygotowania zbiorczego sprawozdania z działań informacyjno-promocyjnych, w ramach sprawozdań okresowych i rocznych z realizacji RPO WP. Ponadto informacje zwrotne podlegają analizie w celu opracowania planów usprawnienia prowadzonych działań.</p> <p>Dodatkowo, zgodnie z zapisami <i>Planu komunikacji RPO WP</i>, w zależności od celu ewaluacji, okresu, w którym jest ona przeprowadzana oraz badanego obszaru przez cały okres realizacji Programu wykorzystywane będą najbardziej adekwatne metody i techniki tj. wywiady indywidualne</p>	<p>Informacje nt. wdrożonych rekomendacji/ oceny użyteczności rekomendacji zostały opracowane na podstawie uchwały nr 151/2734/08 Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 26 listopada 2008r. w sprawie zakreślenia sposobu wykorzystania rekomendacji badania ewaluacyjnego „Analiza aktywności samorządów gminnych i powiatowych województwa podkarpackiego w wykorzystywaniu funduszy</p>

I.p.	Nazwa instytucji inicjującej ewaluację	Nazwa badania	Koszt badania (PLN)	Termin realizacji	Nazwa wykonawcy badania	Wdrożone rekomendacje/ Ocena użyteczności rekomendacji	Uwagi
2.	IZ RPO WP	Analiza systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013	55 815	26.09. – 19.12.2008	Konsorcjum złożone z Grupy Gumułka – Kancelaria Prawa Finansowego o Sp. z o.o. oraz Grupy Gumułka Sp. z o.o.	<p>Rekomendacja wzrostu poziomu zatrudnienia w IZ RPO WP, szczególnie w oddziałach wyboru projektów (zgodnie z zakładanymi planami zatrudnienia zapisanymi m.in. w IW IZ RPO WP).</p> <p><u>Sposób wdrażania rekomendacji:</u> Departament Organizacyjny podejmuje wszelkie działania, aby zapewnić warunki niezbędne do zwiększenia poziomu zatrudnienia w ramach IZ RPO WP do poziomu wskazanego w Opisie Systemu Zarządzania i Kontroli dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 i IW IZ RPO WP. Zatrudnienie postępuje w tempie wskazanym przez departamenty zaangażowane w realizację Programu, w ramach możliwości lokalowych Urzędu.</p> <p>Rekomendacja realizowana na bieżąco. <u>Status rekomendacji:</u> bardzo istotna.</p>	Informacje nt. wdrożonych rekomendacji/ oceny użyteczności rekomendacji zostały opracowane na podstawie uchwały nr 174/3181/09 Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 25 lutego 2009r. w sprawie zakresu i sposobu wykorzystania rekomendacji badania ewaluacyjnego „Analiza systemu zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013”.

I.p.	Nazwa instytucji inicjującej ewaluację	Nazwa badania	Koszt badania (PLN)	Termin realizacji	Nazwa wykonawcy badania	Wdrożone rekomendacje/ Ocena użyteczności rekomendacji	Uwagi
3.	IZ RPO WP	System wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013	82 960	15.04 – 15.09.2010	PSDB Sp. z o.o.	<p>Rekomendowane jest dołączenie do RPO WP po 3-4 wskaźniki oddziaływania badających realizację celów szczegółowych (zgodnych z celami osi priorytetowych). Wskaźnik oddziaływania rekomendowano, jeżeli wpłynęło na niego w sposób pozytywny więcej niż połowa wskaźników z poziomu priorytetu (a więc pozytywna zmiana więcej niż połowy wskaźników osi priorytetowej powodowała zmianę wskaźnika oddziaływania in plus).</p> <p><u>Sposób wdrażania rekomendacji:</u> Dodanie wskaźników w odpowiednich tabelach osi priorytetowych RPO WP (zgodnie z macierzą celów stanowiących załącznik do raportu). Przewidywany efekt: Uzyskanie powiązania pomiędzy działaniami a osiami priorytetowymi (celami szczegółowymi RPO WP) – spójnego systemu wskaźników.</p> <p>Rekomendacja realizowana na bieżąco. Zgodnie z założeniem Szczegółowego Opisu Przedmiotu Zamówienia, zaproponowane przez ewaluatora wskaźniki oddziaływania zostaną wykorzystane tylko w procesie ewaluacji Programu i będą stanowiły uzupełnienie zaprogramowanego systemu wskaźników. <u>Status rekomendacji:</u> istotna.</p> <p>Należy zebrać wszystkie wskaźniki na poziomie projektu w jeden dokument w postaci Excela wraz z definicjami (wykorzystać ostatnią zakładkę z macierzy opracowanych w ramach niniejszego badania – załącznik 5.2.2).</p> <p><u>Sposób wdrożenia rekomendacji</u> Wykorzystać wszystkie rekomendowane w badaniu katalogi wskaźników jako obowiązujące i zamieścić na stronie internetowej. Przewidywany efekt: Spójny, przejrzysty i łatwo dostępny zestaw wskaźników na poziomie projektu.</p>	<p>Informacje nt. wdrożonych rekomendacji/ oceny użyteczności rekomendacji zostały opracowane na podstawie uchwały 323/6769/10 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 12 listopada 2010r. w sprawie przyjęcia Tabeli wdrażania rekomendacji badania ewaluacyjnego.</p>

						<p>Rekomendacja w części wdrożona: Szczegółowy zakres rekomendacji do wdrożenia, zawartych w macierzach analizy wskaźników zostanie określony w toku prac nad zmianą dokumentów programowych oraz dokumentacji projektowej w planowanych naborach wniosków. Termin realizacji: IV kw. 2011r. – IV kw. 2014r. <u>Status rekomendacji:</u> istotna</p>	
						<p>Należy utworzyć zakładkę na stronie internetowej poświęconej wskaźnikom na poziomie projektów; zakładka taka może pełnić funkcję swego rodzaju podręcznika monitorowania, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk</p> <p><u>Sposób wdrożenia rekomendacji:</u> Utworzyć zakładkę na stronie internetowej www.rpo.podkarpackie.pl/pl/rpo i rozpropagować za pomocą newslettera. Przewidywany efekt: Lepsze podejście wnioskodawców do ustalania wskaźników i wykorzystania ich podczas przygotowania i realizacji projektów.</p> <p>Rekomendacja w części wdrożona: Termin realizacji: IV kw. 2011r. – IV kw. 2014r. <u>Status rekomendacji:</u> istotna</p>	
						<p>Zarekomendowano dla każdego wskaźnika, który nie spełnia cech wskaźnika modelowego stosowną modyfikację nazwy, definicji, jednostki lub przyporządkowanie produkt – rezultat (szczegółowo analiza ta została zaprezentowana w załączniku do raportu).</p> <p><u>Sposób wdrożenia rekomendacji:</u> Przyjęcie rekomendowanego katalogu wskaźników projektowych przez IZ RPO WP i wprowadzenie konieczności zapoznania się z nim przed rozpoczęciem przygotowywania wniosku przez wnioskodawców. Przewidywany efekt: Posiadanie kompletnego i spójnego zestawu wskaźników projektowych, pozbawionych wad</p>	

						<p>metodologicznych; brak niejednoznaczności w stosowaniu i monitorowaniu wskaźników.</p> <p>Rekomendacja w części wdrożona: Szczegółowy zakres rekomendacji do wdrożenia, zawartych w macierzach analizy wskaźników zostanie określony w toku prac nad zmianą dokumentów programowych oraz dokumentacji projektowej w planowanych naborach wniosków. Termin realizacji: IV kw. 2011 – IV kw. 2014r. <u>Status rekomendacji: Istotna</u></p>	
I.p.	Nazwa instytucji inicjującej ewaluację	Nazwa badania	Koszt badania (PLN)	Termin realizacji	Nazwa wykonawcy badania	Wdrożone rekomendacje/ Ocena użyteczności rekomendacji	Uwagi
5.	IZ RPO WP	Ocena systemu realizacji RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w zakresie projektów „z luką finansową”	65 190,00	22.03 – 03.07.2012	PSDB Sp. z o.o.	<p>Weryfikacja i wyliczenie rzeczywistych przychodów i kosztów wraz z ponownym wyliczeniem luki finansowej i określeniem dochodu podlegającego zwrotowi do IZ RPO WP dla 6 wskazanych projektów.</p> <p><u>Sposób wdrożenia rekomendacji</u> Przeprowadzenie pogłębionych kontroli na miejscu, weryfikacja rzeczywistych przychodów, kosztów i innych wielkości, a następnie wyliczenie właściwego poziomu luki finansowej.</p> <p>Rekomendacja wdrożona w całości Termin realizacji: I kw. 2014r. <u>Status rekomendacji: Bardzo istotna</u></p>	<p>Informacje nt. wdrożonych rekomendacji/ oceny użyteczności rekomendacji zostały opracowane na podstawie uchwały 198/467-1/12 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie przyjęcia Tabeli wdrażania rekomendacji badania ewaluacyjnego.</p>

II. Informacje na temat działań związanych z rozwojem potencjału ewaluacyjnego w roku 2014

W ramach rozwoju potencjału ewaluacyjnego w 2014 roku Jednostka Ewaluacyjna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 (JE RPO WP) podejmowała działania w ramach następujących obszarów:

- 1) Koordynacja procesu ewaluacji.
- 2) Rozpowszechnianie wiedzy i informacji nt. ewaluacji.
- 3) Współpraca z podmiotami zewnętrznymi.

1) Koordynacja procesu ewaluacji

a) Dokumenty ewaluacyjne

Uchwałą nr 331/7928/14 Zarządu Województwa Podkarpackiego (ZWP) z dnia 25 marca 2014r. została zatwierdzona *Informacja roczna w zakresie ewaluacji RPO WP na lata 2007-2013 za rok 2013*, a następnie zgodnie z wymogami wytycznych nr 6 MRR przekazana do Krajowej Jednostki Ewaluacji (KJE) w dniu 27 marca 2014r. 22 grudnia 2014r. ZWP uchwałą nr 8/184/14 przyjął *Okresowy plan ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 na rok 2015*. Zgodnie z zapisami wytycznych nr 6 MRR OPE został przekazany do KJE pismem z dnia 30 grudnia 2014r.

b) Szkolenia, warsztaty, konferencje

Zarówno przedstawiciele JE RPO WP, jak i osoby zaangażowane w ewaluację Programu podnosiły swoje kwalifikacje poprzez udział w spotkaniach, warsztatach oraz konferencjach organizowanych przez KJE oraz inne instytucje i podmioty zajmujące się problematyką ewaluacji w ramach funduszy unijnych. Dodatkowo osoby te uczestniczyły w szkoleniach, których tematyka przyczyniła się do pogłębienia znajomości zagadnienia oraz precyzyjnej realizacji procesu ewaluacji RPO WP.

2) Rozpowszechnianie wiedzy i informacji nt. ewaluacji

a) VI Podkarpacka Konferencja Ewaluacyjna – 2014

W dniach 8-9 maja 2014 roku, pod patronatem Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, odbyła się *VI Podkarpacka Konferencja Ewaluacyjna - 2014*, organizowana we współpracy z Instytutem Socjologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Uczestnikami konferencji byli m.in. przedstawiciele administracji samorządowej, środowiska akademickiego w regionie, instytucji otoczenia biznesu, instytucji zaangażowanych w realizację procesu ewaluacji RPO WP, jak również inne instytucje i podmioty zainteresowane problematyką ewaluacji. W pierwszym dniu konferencji odbyła się prezentacja założeń systemu ewaluacji w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz przedstawiono wyniki przeprowadzonych w 2013 roku dwóch badań ewaluacyjnych pn. *Wpływ wsparcia RPO WP na lata 2007-2013 na funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu* oraz *Znaczenie interwencji RPO WP w obszarze infrastruktury publicznej*. Zaprezentowane wyniki niniejszych ewaluacji stanowiły wstęp do dyskusji nt. funkcjonowania instytucji otoczenia biznesu w województwie podkarpackim oraz wykorzystania infrastruktury edukacyjnej, wspartej w ramach RPO WP na lata 2007-2013 w kolejnej perspektywie finansowej. Drugiego dnia konferencji odbyły się warsztaty poświęcone zastosowaniu metod kontrfaktycznych w badaniach ewaluacyjnych, które

przeznaczone były dla przedstawicieli Jednostek Ewaluacyjnych oraz członków Grupy sterującej procesem ewaluacji RPO WP.

b) Strona internetowa

Na stronie internetowej IZ RPO WP www.rpo.podkarpackie.pl, w zakładce *Ewaluacja* na bieżąco zamieszczano informacje dotyczące postępów w realizacji procesu ewaluacji RPO WP, w tym m.in. dokumenty służące realizacji ewaluacji RPO WP, wyniki badań ewaluacyjnych, informacje nt. wdrożonych rekomendacji, jak również informacje nt. konferencji ewaluacyjnej.

c) Rozpowszechnianie wyników badań ewaluacyjnych

Wyniki zrealizowanych badań ewaluacyjnych zaprezentowano na posiedzeniach Komitetu Monitorującego RPO WP oraz przekazano do KJE, jak i Instytucji Koordynującej Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia. Raporty z badań ewaluacyjnych upublicznione zostały za pośrednictwem strony internetowej IZ RPO WP. Ponadto w 2014 roku opublikowane zostały raporty z następujących badań ewaluacyjnych: *Wpływ wsparcia RPO WP na lata 2007-2013 na funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu oraz 10 lat województwa podkarpackiego w UE – ocena wykorzystania funduszy europejskich w rozwoju regionu*.

3) Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

Jednostka Ewaluacyjna RPO WP współpracowała w zakresie ewaluacji z podmiotami zaangażowanymi w proces ewaluacji programów operacyjnych realizowanych w regionie - Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej (IZ PO RPW) oraz Instytucją Pośredniczącą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (IP PO KL), jak również jednostkami ewaluacyjnymi innych RPO. Współpraca z IZ PO RPW oraz IP PO KL ukierunkowana m.in. na sprawny przepływ informacji pomiędzy powyższymi podmiotami, jak również wymianę doświadczeń przebiegała w głównej mierze w ramach prac GSE. Współpraca z KJE oraz Instytucją Koordynującą Regionalne Programy Operacyjne odbywała się głównie poprzez bieżącą wymianę informacji i doświadczeń oraz uczestnictwo w pracach tematycznych roboczych grup sterujących ewaluacją na poziomie Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, Grupy Sterującej Ewaluacją PO RPW oraz Grupy Sterującej Ewaluacją kwestii horyzontalnych 16 RPO.

Dodatkowo w nawiązaniu współpracy z Uniwersytetem Rzeszowskim oraz zainteresowaniu tematyką ewaluacji ekspertów zewnętrznych służyła *VI Podkarpacka Konferencja Ewaluacyjna - 2014*.

Ponadto IZ RPO WP współpracowała z partnerami społeczno-gospodarczymi w ramach Komitetu Monitorującego RPO WP, w którego gestii leży m.in. monitorowanie procesu ewaluacji Programu.

W 2014 roku Jednostka Ewaluacyjna współpracowała również z ekspertem zewnętrznym, świadczącym usługi doradztwa merytorycznego w zakresie badań ewaluacyjnych RPO WP 2007-2013. Celem niniejszej współpracy było podniesienie jakości i użyteczności wyników prowadzonych ewaluacji. Usługa świadczona była zarówno podczas postępowania o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie badań ewaluacyjnych (m.in. poprzez opiniowanie Szczegółowych Opisów Przedmiotu Zamówienia), jak również w trakcie ich realizacji (m.in. poprzez opiniowanie dokumentów przedstawionych przez wykonawców badań).

Załącznik nr 1 do Informacji rocznej w zakresie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 za rok 2014.

Rekomendacje kluczowe

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
1.	System wskaźników Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013	Analiza systemu wskaźników pokazała, że wiele wskaźników produktu może rejestrować pozorne zmiany zachodzące w otoczeniu realizacji projektu, jeżeli nie zostaną zestawione z rezultatami. Dotyczy to nie tylko analiz na poziomie Programu, ale również na poziomie samego projektu. (s. 32)	Aby uchronić się przed opisywaniem zmian pozornych przez wskaźniki produktu, należy rozpatrywać je łącznie ze wskaźnikami rezultatu. Dotyczy to również poziomu projektu, w którym wnioskodawca powinien opisać cały proces przejścia od działania, poprzez produkt, aż do rezultatu. Takie uchroniłoby przed realizacją działań w projektach, które nie przynioszą oczekiwanych rezultatów. (s. 32)	Instytucja Zarządzająca Programem.	Zmiana wniosku o dofinansowanie projektu, ewentualnie dołączenie matrycy logicznej wraz z instrukcją wypełniania. Przewidywany efekt: Wnioskodawcy uzasadniają związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy działaniami a produktami i rezultatami. W łatwiejszy sposób można analizować zasadność pewnych działań w projektach w kontekście ich wpływu na powstające produkty, a szczególnie rezultaty.	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo. Szczegółowy zakres rekomendacji do wdrożenia zostanie określony w toku prac nad nowym okresem programowania	Z chwilą rozpoczęcia prac nad nowym okresem programowania.
2.		Wszystkie wskaźniki rezultatu, opierające się na liczeniu wartości po zrealizowaniu projektu są narażone na częściowe badanie efektów pozornych. Ich oddzielenie nie jest jednak możliwe bez przeprowadzania specjalistycznych badań (tj. symulacji, badania grupy	Warto zastanowić się nad zmianą stosunku beneficjentów do wskaźników rezultatu tak, aby nie zależało im na wykazywaniu wartości zawyżonych. Benefienci muszą mieć pewność, że od poziomu wykazanych we wniosku wskaźników rezultatu nie zależy ocena ich projektów, a od poziomu osiągnięcia	Instytucja Zarządzająca Programem.	Wyłączenie wskaźników rezultatu z załącznika do umowy o dofinansowanie. Wprowadzenie zapisów do instrukcji wypełnienia wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność, że od wysokości wskaźników rezultatów nie zależy ocena wniosku i nie spowoduje	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo. Szczegółowy zakres rekomendacji do wdrożenia zostanie określony w toku prac nad nowym okresem programowania	Z chwilą rozpoczęcia prac nad nowym okresem programowania.

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		kontrolnej itp.), bowiem projekt funkcjonuje w otoczeniu dynamicznym i zmiennym, w którym wiele czynników oddziałuje na efekty funkcjonowania danej instytucji. Beneficjenci często zawiązują wielkość wskaźników rezultatu, aby uzyskać lepszą ocenę projektu, a później na siłę szukają potwierdzenia osiągnięcia założonych poziomów wskaźników. (s. 33)	rzeczywistych wskaźników rezultatu – nie będzie uzależnione zmniejszenie dofinansowania, zwracanie środków itp. Rekomendację należy traktować jako propozycję zmiany filozofii programowania interwencji publicznej w ramach przyszłej perspektywy finansowej, współfinansowanej z Funduszy Europejskich. (s. 34)		to kar. Przewidywany efekt: Beneficjent musi czuć i mieć pewność, że wykazując rzeczywiste wielkości wskaźników rezultatu, nie narazi się na kary ze strony instytucji wdrażającej.		
3.	Ewaluacja działań informacyjnych promocyjnych podejmowanych w ramach RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013	Brak diagnozy powoduje, że w Planie Komunikacji nie znajdujemy przesłanek dla doboru grup docelowych, metod i instrumentów komunikacji, a także sprawia trudności na poziomie doboru wskaźników rezultatu. (Rozdz. 3.1, s. 43 i nast.)	Wprowadzenie w przyszłych planach komunikacji (w kolejnym okresie programowania i następnych) rozdziału zawierającego diagnozę sytuacji, w jakiej prowadzone są działania informacyjne i promocyjne, obejmującej regionalny kontekst społeczny (charakterystyka i znaczenie grup docelowych) i komunikacyjny (funkcje grup docelowych) oraz analizę ryzyka. (Rozdz. 3.1, s. 45.)	Instytucja Zarządzająca Programem.	Uwzględnienie prac nad diagnozą warunków procesu komunikacji w programowaniu działań informacyjnych i promocyjnych na lata 2014-2020. Przewidywany efekt: Przyszłe plany komunikacji zyskają na spójności na poziomie celów, doboru grup docelowych, doboru metod i instrumentów komunikacji.	Rekomendacja do wdrożenia w całości. Przygotowanie planu komunikacji zostanie poprzedzone opracowaniem diagnozy, na podstawie której możliwy będzie dobór odpowiednich narzędzi i metod, umożliwiających prowadzenie skutecznej polityki informacyjno-promocyjnej.	Przyszły okres programowania.

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
4.		Plan komunikacji dość skrótowo odnosi się do kwestii docelowych i nie uwzględnia ich wzajemnych relacji oraz funkcji, pomimo, iż możliwość taka została zasugerowana w Strategii Komunikacji FE. (Rozdz.3.1, s. 47 i nast.)	Pogłębienie – w przyszłym okresie programowania i następnych – charakterystyk takich kategorii grup docelowych, jak: ogół społeczeństwa, media, partnerzy społeczni oraz decydenci i liderzy. Charakterystyki powinny wyraźnie odwoływać się do specyfiki regionalnej tych kategorii. (Rozdz.3.1, s. 49)	Instytucja Zarządzająca Programem.	Kwestia ta powinna być wzięta pod uwagę przy planowaniu działań informacyjnych i promocyjnych na przyszłą perspektywę finansową. Przewidywany efekt: Uzyskanie większej skuteczności w kierowaniu przesłania do tych grup, lepsze wykorzystanie ich funkcji pośredników w przekazywaniu informacji.	Rekomendacja do wdrożenia w całości. Jednym z elementów diagnozy stanu wyjściowego będzie analiza charakterystyk grup docelowych.	Przyszły okres programowania.
5.	Rola instrumentów inżynierii finansowej w zaspokajaniu potrzeb finansowych przedsiębiorstw w województwie podkarpackim	Badanie wykazało dość niewielkie różnicowanie produktowe oferowanego finansowania zwrotnego. Olbrzymia większość oferowanych pożyczek i poręczeń jest kierowana do szerokiej grup przedsiębiorców. Tymczasem prawdopodobnie, szczególnie w przypadku pożyczek, można próbować opracowywać produkty pożyczkowe i poręczeniowe, dostosowane do specyfiki i	Wobec dość niewielkiego różnicowania produktowego oferowanego finansowania zwrotnego, należy podejmować próby (działania takie prowadzą już zresztą poszczególne fundusze) opracowania nowych produktów pożyczkowych i poręczeniowych. Działania te powinny być wspierane przez samorząd województwa. W razie pojawiania się problemów prawnych (dotyczących ograniczeń w wykorzystaniu określonych środków finansowych) należałoby wspierać fundusze	Instytucja Zarządzająca Programem.	Wsparcie doradcze dla funduszy, zaprojektowanie odpowiednich mechanizmów stymulujących fundusze do wprowadzenia nowych produktów w ramach przyszłych działań wspierających fundusze, niezależnie od formy, jaką mogą one przyjmować w przyszłości. Przewidywany efekt: Zwiększenie zróżnicowania produktowego oferty finansowania zwrotnego w regionie i lepsze dopasowanie do potrzeb	Rekomendacja w części wdrożenia Rekomendacja zostanie uwzględniona przy przygotowywaniu założeń w dokumentach programowych dla perspektywy 2014+.	IV kw. 2013/ przyszły okres programowania.

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		potrzeb określonych grup klientów. (s.127)	w wyjaśnieniu i rozwiązywaniu problemów. Ponadto kwestia rozwoju nowych produktów finansowych powinna być szczególnie brana pod uwagę przy projektowaniu wsparcia w kolejnym okresie programowania. W szczególności można rozważyć uruchomienie poręczeń, jako wadów, w ramach prawa zamówień publicznych, uruchomienie pożyczek i poręczeń dla nowych grup klientów, nie tylko przedsiębiorców w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, takich jak podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe, rolnicy, uruchomienie pożyczek i poręczeń, skierowanych do poszczególnych branż, na przykład podmiotów z branży turystycznej i agroturystycznej. Tego typu produkty powinny brać pod uwagę na przykład sezonowość prowadzonej działalności gospodarczej. (s.130)		przedsiębiorców oferty instytucji zapewniających finansowanie dłużne, a także dywersyfikacja ryzyka po stronie dostarczycieli finansowania dłużnego.		
6.		W regionie nie prowadzą działalności żadne fundusze kapitałowe. Chociaż ich	Należałoby podjąć działania zmierzające do utworzenia w regionie funduszu	Instytucja Zarządzająca Programem.	Zaprojektowanie odpowiednich mechanizmów wspierających na kolejny	Rekomendacja w części wdrożenia	IV kw. 2013/ przyszły okres programowania.

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		oferta jest skierowana do ograniczonej grupy firm, to uruchomienie takiego finansowania byłoby z całą pewnością korzystne z punktu widzenia konkurencyjności regionu. (s.127)	kapitałowego, idealnie opartego o doświadczenia najlepszych projektów, realizowanych w ramach Działania 3.1 PO IG. Ofertę takiego finansowania można by skierować w pierwszej kolejności do firm współpracujących z przemysłem lotniczym. Dodatkowo należałoby też podjąć działania, zmierzające do zainteresowania województwem podkarpackim funduszy działających w innych regionach, na przykład dokapitalizowanych przez Krajowy Fundusz Kapitałowy. (s. 131)		okres programowania, promocja województwa wobec funduszy kapitałowych działających w innych regionach. Przewidywany efekt: Łatwiejszy dostęp do finansowania kapitałowego, dzięki utworzeniu w regionie funduszu kapitałowego, oferującego wejścia kapitałowe firmom o wysokim potencjale rozwojowym, a także przyciągnięciu funduszy działających w innych regionach.	Rekomendacja zostanie uwzględniona przy przygotowywaniu założeń w dokumentach programowych dla perspektywy 2014+.	
7.		Rozwój bardziej złożonych produktów finansowych wymaga stabilnej polityki państwa i regionu wobec instytucji oferujących instrumenty finansowej docelowej wizji ich rozwoju. W obecnym okresie programowania warunek ten jest daleki od spełnienia. (s.129)	Wobec braku klarownej polityki, dotyczącej wspierania instrumentów inżynierii finansowej na poziomie centralnym, należy podjąć działania zmierzające do tworzenia takiej polityki w skali regionalnej. Działania takie powinny obejmować doskonalenie kompetencji niewielkiej grupy pracowników Urzędu Marszałkowskiego (realnie mówimy tutaj o 1-2 osobach), mających się	Departament Wspierania Przedsiębiorczości/ Instytucja Zarządzająca Programem.	Doskonalenie kompetencji pracowników Urzędu, prowadzenie działań badawczych. Przewidywany efekt: Stworzenie na poziomie regionu zasobów wystarczających do prowadzenia aktywnej polityki rozwoju instrumentów finansowej i ich dopasowania do potrzeb przedsiębiorców.	Rekomendacja w części wdrożenia Rekomendacja częściowo jest już wdrażana poprzez utworzenie Oddziału instrumentów inżynierii finansowej w Departamencie Wspierania Przedsiębiorczości, który zajmuje się wdrażaniem,	IV kw. 2012/ przyszły okres programowania.

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
			<p>zajmować tą tematyką. Doskonalenie to powinno polegać na uczestnictwie w spotkaniach i szkoleniach organizowanych dla funduszy pożyczkowych i poręczeniowych (np. zjazdach Polskiego Związku Funduszy Pożyczkowych i Stowarzyszenia Funduszy Poręczeniowych, czy spotkaniach organizowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości).</p> <p>Cenną formą takiego doskonalenia mogłyby też być kilkudniowe staże w funduszach pożyczkowych, czy poręczeniowych, prowadzących działalność w regionie, aby zapoznać się ze specyfiką ich codziennej działalności. Jako wysoce celowe należałoby też uznać wizyty u wybranych, najlepszych projektodawców w ramach Działania 3.1 PO IG – sugestie konkretnych instytucji powinny być łatwo uzyskać ze strony przedstawicieli,</p>			<p>kontraktacją, rozliczaniem oraz monitoringiem instrumentów inżynierii finansowej w województwie podkarpackim. Osoby pracujące w ww. Oddziale przez cały czas podnoszą kwalifikacje oraz poziom wiedzy dotyczącej instrumentów inżynierii finansowej.</p>	

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
			<p>nadzorującego realizację Działania, Departamentu Wsparcia Instytucji Otoczenia Biznesu PARP - oraz prowadzenie systematycznych badań (w tym konieczne o charakterze jakościowym) dotyczących popytu określonych grup na instrumenty inżynierii finansowej. Badania takie (aby minimalizować koszty) mogłyby przybrać na przykład formę 4 zogniskowanych wywiadów pogłębionych, organizowanych okresowo (np. raz na rok) z przedstawicielami mikro i małych przedsiębiorców w poszczególnych subregionach (np. 4 starych województwach).</p> <p>Oddzielny wywiad mógłby być organizowany z przedstawicielami działających w regionie funduszy poręczeniowych, pożyczkowych i (miejmy nadzieję) kapitałowych, nie tylko tych wspartych w ramach RPO WP. Wnioski z wywiadów mogłyby służyć rozwojowi nowych produktów finansowania dłużnego i modyfikacji</p>				

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
8.		Ani fundusze pożyczkowe, ani banki nie dostrzegają realnej konkurencji pomiędzy oboma sektorami. Jednocześnie też bardzo rzadkie są przykłady współpracy, polegające na „przejmowaniu” przez bank rozwijających się klientów funduszu pożyczkowego i wykorzystaniu historii pożyczkowej klientów dla budowania ich wiarygodności. (s.127)	Celowe byłoby też zintensyfikowanie współpracy samorządu wojewódzkiego z obecnymi w regionie bankami. Powinno to przyjmować formę okresowych (na przykład raz na kwartał) spotkań z przedstawicielami banków, na których dyskutowano by aktualne tendencje na rynku kredytów gospodarczych i zastanawiano się nad możliwościami i zasadnością ewentualnej interwencji publicznej. Dodatkowo celowe byłoby stymulowanie współpracy banków i funduszy pożyczkowych w formie na przykład uwzględniania historii pożyczkowej przez dany bank, preferencji przy zakładaniu konta dla klienta funduszu pożyczkowego etc. (s.132)	Departament Wspierania Przedsiębiorczości/ Instytucja Zarządzająca Programem.	Organizowanie cyklicznych spotkań z bankami, prowadzenie działań stymulujących współpracę funduszy pożyczkowych z bankami. Przewidywany efekt: Łatwiejszy dostęp do finansowania, dzięki instrumentów współpracy sektora publicznego, funduszy pożyczkowych oraz sektora bankowego. Stworzenie warunków do płynnego przechodzenia przedsiębiorców pomiędzy sektorem funduszy pożyczkowych i sektorem bankowym.	Rekomendacja do wdrożenia w całości (w zakresie kompetencji Instytucji Zarządzającej RPO). Wraz z rozwojem instrumentów inżynierii finansowej w Polsce, jak również na terenie województwa podkarpackiego IZ RPO będzie próbowała zintensyfikować współpracę samorządu wojewódzkiego z bankami działającymi w regionie.	IV kw. 2012/ przyszły okres programowania
9.	Znaczenie interwencji RPO Województwa Podkarpackiego	W chwili obecnej jednym z najważniejszych dokumentów, z	Wyraźne premiowanie projektów kompleksowych, może stymulować	IZ RPO WP	Rekomendacja sformułowania kryterium Wypełnienie przez aglomerację wymogów	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
	na lata 2007-2013 w obszarze infrastruktury ochrony środowiska	realizacji których Polska będzie w najbliższym czasie rozliczana jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Przedsięwzięcia podejmowane w ramach działania 4.1 RPO WP mają niewątpliwie istotny wpływ na realizację wytyczonych w dokumentach celów, ale w opinii zespołu badawczego i ekspertów siła tego oddziaływania projektów mogłaby być wyższa. W ramach działania 4.1 A RPO WP dofinansowano 48 projektów o łącznej wartości ponad 439 mln PLN, jednak tylko w przypadku 4% gmin wpisanych do KPOŚK jako aglomeracje priorytetowe dla realizacji postanowień Traktatu Akcesyjnego udało się wypełnić prawdopodobnie wszystkie założone cele w gospodarce ściekowej. W ramach 48 projektów infrastrukturalnych z działania 4.1 A RPO	wnioskodawców do realizacji pełnego zakresu działań, które umożliwiają spełnienie przez aglomerację wszystkich wymogów Dyrektywy 91/271/EWG. Wskazane jest wprowadzenie kryterium: <i>Wypełnienie przez aglomerację wymogów dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991r. w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych.</i> Regulamin konkursów powinien obligować wnioskodawców do ujęcia w projekcie wszystkich działań, niezbędnych z punktu widzenia spełnienia przez daną aglomerację wymogów Dyrektywy 91/271/EWG. W przypadku braku możliwości ujęcia wszystkich działań, która może wystąpić w części projektów, wskazane jest wprowadzenie obowiązku uzasadnienia. Strony 112-113		dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991r. w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych zostanie rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie programowej.		
10.			Priorytetowe traktowanie projektów, które są realizowane na obszarze aglomeracji wpisanych do 1 załącznika KPOŚK. Strony 112-113	IZ RPO WP	Premiowanie projektów realizowanych na obszarach aglomeracji wpisanych do 1 załącznika KPOŚK zostanie rozpatrzone na etapie opracowywania	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		<p>WP zidentyfikowano 41 projektów realizowanych w aglomeracjach ujętych w załączniku nr 1 KPOŚK, czyli aglomeracjach priorytetowych dla realizacji celów Traktatu Akcesyjnego. Projekty podejmowały działania dotyczące budowy sieci kanalizacyjnej (25 projektów) oraz łączące budowę sieci kanalizacyjnej i budowę/rozbudowę oczyszczalni ścieków (16). Pod względem wzrostu długości sieci kanalizacyjnej aż 22 projekty przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych w KPOŚK wartości. W ocenie wpływu projektów na wypełnienie założeń KPOŚK nie brano pod uwagę aspektu związanego z gospodarką osadami pościekowymi. Zagospodarowanie osadów pościekowych jest jednym z warunków uzyskania pełnej zgodności z założeniami KPOŚK.</p>			<p>programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie programowej.</p>		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		Projekty realizowane w ramach działania 4.1 A dotyczące modernizacji oczyszczalni ścieków miały na celu przede wszystkim zwiększenie ich przepustowości i wydajności. Wśród projektów, które otrzymały dofinansowanie nie znalazły się te, które były stawiane ściśle na poprawę gospodarki osadami pościekowymi. Należy również zauważyć, że dotowano działania związane z gospodarką wodno-ściekową w aglomeracjach, w których zgodnie z zapisami KPOŚK istnieje konieczność modernizacji lub rozbudowy oczyszczalni ścieków, jednak w projektach nie podejmowano działań w tym zakresie, koncentrując się jedynie na budowie sieci kanalizacyjnej. Strona 49-54					
11.		Koszty jednostkowe w ramach projektów finansowanych ze środków UE nie odbiegają znacząco od	Należy rozważyć wprowadzenie jako kryterium dolnego progu wskaźnika (ilość osób nowo podłączonych na 1	IZ RPO WP	Rekomendacja uwzględnienia kryterium dolnego progu wskaźnika <i>ilość osób nowo podłączonych na 1</i>	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		analogicznych kosztów w projektach finansowanych z innych źródeł. W ramach badania porównano nakłady jednostkowe związane z budową wybranych elementów infrastruktury w ramach RPO WP z analogicznymi nakładami w ramach innych programów finansowanych ze środków krajowych oraz środków Unii Europejskiej, zarówno w ramach obecnej jak i poprzedniej perspektywy finansowej. Jednakże warto zwrócić uwagę na bardzo duże zróżnicowanie kosztów minimalnych i maksymalnych budowy sieci zarówno wodociągowej, jak i kanalizacyjnej w przeliczeniu na 1 osobę planowaną do przyłączenia do budowanej sieci. W projektach o najwyższych kosztach jednostkowych liczba osób na 1 km sieci wynosiła około 30 osób	km sieci kanalizacyjnej), który urealniłby zasadność ekonomiczną kanalizowania rodzaju obszarów lub górnego limitu nakładów przypadających na jedno nowo podłączone gospodarstwo domowe. Strona 112-113		km sieci kanalizacyjnej lub górnego limitu nakładów przypadających na jedno nowo podłączone gospodarstwo domowe zostanie rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie programowej.		
12.			Można również rozważyć wprowadzenie obowiązku szczegółowej analizy i uzasadnienia efektywności ekonomicznej dla realizacji przedsięwzięć na obszarach o niskim wskaźniku koncentracji, wraz z analizą wariantów alternatywnych polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz lokalnych systemów oczyszczania ścieków. Strona 112-113	IZ RPO WP	Zalecenie wprowadzenia obowiązku szczegółowej analizy efektywności ekonomicznej wraz z uzasadnieniem oraz wersjami alternatywnymi dla działań podejmowanych na terenach o rozproszonej zabudowie zostanie rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie programowej.	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania
13.			Na obszarach niespełniających przesłanki dolnego progu wskaźnika powinny być preferowane i dopuszczane inne, bardziej efektywne kosztowo rozwiązania - przydomowe	IZ RPO WP	Rekomendacja uwzględnienia w interwencjach przyszłego okresu programowania efektywnych kosztowo inwestycji na obszarach o rozproszonej zabudowie zostanie	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		na km. W przypadku części projektów dotyczących rozwoju kanalizacji sanitarnej koszty jednostkowe budowy sieci, w przeliczeniu na jedno nowo przyłączone gospodarstwo domowe, były znacznie wyższe niż maksymalny koszt budowy oczyszczalni Przydomowej. Przyczyną takiego stanu rzeczy było przede wszystkim lokowanie infrastruktury na terenach o rozproszonej zabudowie. Budowa systemu kanalizacji zbiorczej na tego typu terenach wiąże się zwykle z wysokimi kosztami jednostkowymi na etapie realizacji, jak i na etapie eksploatacji – jest rozwiązaniem bardziej kosztownym od budowy oczyszczalni przydomowych, co rodzi wątpliwości nt. efektywności wdrażanych rozwiązań. Na terenach o rozproszonej	oczyszczalnie, lokalne systemy oczyszczania ścieków zakończone np. z oczyszczalnią trzcinowo-korzeniową. W takich przypadkach istotne jest zaplanowanie odpowiedniego systemu monitoringu funkcjonowania tego rodzaju obiektów. Strona 112-113		rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie programowej.		
14.		rozproszonej budowie. Budowa systemu kanalizacji zbiorczej na tego typu terenach wiąże się zwykle z wysokimi kosztami jednostkowymi na etapie realizacji, jak i na etapie eksploatacji – jest rozwiązaniem bardziej kosztownym od budowy oczyszczalni przydomowych, co rodzi wątpliwości nt. efektywności wdrażanych rozwiązań. Na terenach o rozproszonej	Wskazane jest również wsparcie samorządów w zakresie propagowania przydomowych oczyszczalni ścieków lub małych lokalnych systemów oczyszczania opartych na bezobsługowych oczyszczalniach, jak również propagowanie wiedzy nt. skutków ekonomicznych rozwoju sieci kanalizacyjnych na terenach o zabudowie rozproszonej. Strona 112-113	IZ RPO WP	W przypadku zapewnienia możliwości dofinansowania w przyszłej perspektywie finansowej projektów dot. przydomowych oczyszczalni ścieków oraz lokalnych systemów oczyszczania, podejmowane w ramach polityki informacyjno-promocyjnej działania obejmą kwestie informowania potencjalnych beneficjentów o możliwościach oraz zasadach, jak również korzyściach uzyskania wsparcia z UE na realizację tych inwestycji.	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania
15.			Ze względów ekonomicznych oraz środowiskowych należy rozważyć finansowanie inwestycji z zakresu	IZ RPO WP	Rekomendacja realizacji w ramach jednego działania projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		zabudowie bardziej uzasadnione jest ekonomicznie stosowanie alternatywnych rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków – np. przydomowych oczyszczalni lub lokalnych systemów odbioru i oczyszczania ścieków. W ramach badania zidentyfikowano również dwie gminy, które realizowały zarówno projekt wodociagowy jak i kanalizacyjny na podobnym obszarze. Strona 107-109	działań wodnych i ściekowych w ramach jednego działania, tak aby umożliwić budowę, systemów zaopatrzenia w wodę wraz z budową sieci kanalizacyjnych, co pozwoli na kompleksowe rozwiązanie problemów gospodarki wodno-ściekowej. Strona 112-113		zostanie rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie programowej.		
16.		Drugim bardzo ważnym dokumentem z punktu widzenia naszego członkostwa w UE jest Krajowy Program Gospodarowania Odpadami. Aktualizacja KPGO 2010 zakłada m.in.: ▪ zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów; ▪ zmniejszenie ilości odpadów komunalnych	Zakres podejmowanych w przyszłości projektów powinien dotyczyć selektywnej zbiórki odpadów, budowy kompostowni odpadów komunalnych oraz systemów zagospodarowania odpadów pościekowych. Strona 112-113	IZ RPO WP	Promowanie w ramach działania dot. gospodarki odpadami projektów z zakresu selektywnej zbiórki odpadów, budowy kompostowni odpadów komunalnych oraz systemów zagospodarowania odpadów pościekowych zostanie rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie finansowej.	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
17.		<p>ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 roku. <p>Z rozmowy z ekspertem w zakresie ochrony środowiska wynika, iż istotnym problemem w województwie podkarpackim są osady pościekowe z oczyszczalni komunalnych. KPGO 2010 zakłada w perspektywie do 2018 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczenie składowania osadów ściekowych; ▪ zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształconych metodami termicznymi; ▪ maksymalizacja 	<p>Należy promować ponadlokalne inwestycje z zakresu gospodarki odpadami. Tego rodzaju inwestycje wymagają wysokich nakładów finansowych, w związku z czym należy rozważyć zwiększenie wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania projektów (wraz z renegocjacją zasad stosowania linii demarkacyjnej w zakresie przedsięwzięć odpadowych). Czynnikiem mobilizującym beneficjentów do realizacji projektów kompleksowych i komplementarnych, może być wprowadzenie kryterium kompleksowości i komplementarności w ocenie projektów w ramach wszystkich działań.</p> <p>Strona 112-113</p>	IZ RPO WP	<p>Rekomendacja dotycząca promowania ponadlokalnych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami, zwiększenia kwoty maksymalnej dofinansowania projektów oraz wprowadzenia kryterium kompleksowości i komplementarności projektów zostanie rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie finansowej.</p>	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status Stan wdrożenia	Termin realizacji
		<p>stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.</p> <p>Półowa projektów działania 4.1 C RPO WP dotyczyła rekultywacji składowisk odpadów komunalnych, co wpisuje się w realizację celu „zamknięcia do końca 2009 roku wszystkich składowiska niespełniających wymogów prawnych i technicznych”.</p> <p>Drugą grupę stanowiły projekty z zakresu budowy i rozbudowy systemu selektywnej zbiórki odpadów. W ramach segregacji i selektywnej zbiórki odpadów zrealizowano 7 projektów. Wśród realizowanych projektów zabrakło ponad lokalnych czy też regionalnych inwestycji, które rozwiązywałyby</p>					

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
18.		<p>kompleksowo problemy gospodarki odpadami. Strona 59-60</p> <p>Obszary województwa podkarpackiego narażone są na częste powodzie oraz towarzyszące intensywnym i długotrwałym opadom osuwiska. Sprzyja temu różnorodne ukształtowanie terenu – jak już zaznaczono w części południowoschodniej ma ono charakter górski i podgórski, w części północno-zachodniej – nizinny. W ostatnich kilku latach rocznie w województwie występują negatywne zjawiska tego rodzaju (w tym zwłaszcza powodzie, szczególnie dotkliwe w latach 1997, 2001, 2004, 2005). W opinii ekspertów realizacja ogółu projektów miała miejsce w najbardziej newralgicznych punktach i zawsze dotyczyła najpilniejszych potrzeb. W przypadku województwa</p>	<p>Biorąc pod uwagę mechanizm powstawania i skalę powodziowych występujących w ostatnich latach, właściwym kierunkiem wydaje się inwestowanie w suche zbiorniki przeciwpowodziowe, rozwój systemu terenów zalewowych, jak również działania ukierunkowane na zwiększenie pojemności retencyjnej zlewni. Strona 112-113</p>	IZ RPO WP	<p>Promowanie działań z zakresu suchych zbiorników przeciwpowodziowych, rozwoju systemu terenów zalewowych oraz zwiększenia pojemności retencyjnej zlewni zostanie rozpatrzone na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie finansowej.</p>	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		<p>podkarpackiego, możemy mówić o spójnej koncepcji realizacji projektów, która jest zgodna i spójna z „Programem ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły”.</p> <p>W obecnej perspektywie nastąpił istotny wzrost ilości projektów przeciwpowodziowych, w związku z powyższym można prognozować, iż znaczny wzrost ilości projektów przeciwpowodziowych, będzie miał wpływ na ograniczenie strat podczas kolejnych wzebrań wody.</p> <p>Biorąc pod uwagę skalę potrzeb, jak również skalę zjawisk ekstremalnych, można przypuszczać, że inwestowanie głównie w modernizację wałów przeciwpowodziowych może nie stanowić wystarczającego zabezpieczenia przed wystąpieniem szkód powodziowych w okresie najbliższych dziesięcioleci. W</p>					

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
19.		<p>ramach działania 4.2 RPO WP zrealizowano tylko jeden projekt polegający na budowie suchego zbiornika przeciwpowodziowych. Strona 78-82</p> <p>Infrastrukturalne inwestycje ochrony bioróżnorodności koncentrują się na budowie lub modernizacji centrów edukacji ekologicznej. Jeden z projektów dotyczy rewaloryzacji cennego przyrodniczo i kulturowo Parku Zamkowego w Lesku. Geneza tworzenia centrów edukacji zależy ściśle od uwarunkowań i potrzeb w skali lokalnej. Również efekty realizacji mają charakter lokalny, a działalność ogranicza się w większości do edukacji lokalnej społeczności. Strona 40-41</p>	<p>Zgodnie ze strategią rozwoju UE „Europa 2020” projekty z zakresu ochrony bioróżnorodności powinny wzmacniać potencjał społeczno-gospodarczy. Należy dążyć do większej integracji zagadnień ochrony różnorodności biologicznej oraz wzmacniania potencjału społeczno-gospodarczego. Przykładem tego rodzaju działań mogą być np. projekty dotyczące rozwoju zielonej infrastruktury, np. budowy małej infrastruktury turystycznej na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych, które są ukierunkowane na odsunięcie presji od zagrożonych gatunków i siedlisk występujących na danym obszarze, jak również zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszarów.</p> <p>Strona 43-44</p>	IZ RPO WP	Rekomendacja dotycząca wzmocnienia przez projekty z zakresu ochrony bioróżnorodności potencjału społeczno-gospodarczego regionu zostanie rozpatrzona na etapie opracowywania programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego w przyszłej perspektywie finansowej.	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
20.			Projekty z zakresu ochrony bioróżnorodności mogą być również skutecznym narzędziem adaptacji do zmian klimatycznych. W obliczu nieuchronnego procesu starzenia się społeczeństwa należy w większym stopniu promować projekty ochrony bioróżnorodności realizowane na obszarach miejskich, m.in. dotyczące przyrodniczego zagospodarowania terenów otwartych w miastach. Biorąc pod uwagę zagrożenia wynikające z gwałtownych opadów przedmiotem wsparcia powinny być również projekty dotyczące zagospodarowania i retencjonowania wód opadowych na obszarach miejskich. Strona 43-44	IZ RPO WP	Zalecenie uwzględnienia w interwencjach przyszłego okresu programowania działań z zakresu ochrony bioróżnorodności oraz zagospodarowania i retencjonowania wód opadowych na obszarach miejskich zostanie rozpatrzone na etapie opracowywania kształtu nowego okresu programowania.	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	Przyszły okres programowania
21.	Ewaluacja wkładu bezpośrednich dotacji inwestycyjnych w udzielonych w ramach RPO WP we wzrost innowacyjności	W województwie podkarpackim istnieje luka finansowa, uzasadniająca interwencję publiczną w postaci bezpośredniego wsparcia sektora przedsiębiorstw (s.99).	Bezpośrednie wsparcie sektora przedsiębiorstw w województwie podkarpackim powinno zostać utrzymane w kolejnym okresie programowania, przyjmując także formułę dotacyjną.	IZ RPO WP	Założenia bezpośredniego wsparcia przedsiębiorstw w okresie programowania 2014-2020 powinny uwzględniać wytyczne sformułowane w kolejnych	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	IV 2013 – przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
	oraz konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw województwa podkarpackiego	Jednocześnie, dotychczasowe wdrażanie Schematu 1.1 B wskazuje na to, że wsparcie ma pozytywny wpływ na przedsiębiorstwa-beneficjentów. (s. 103)	(s. 112)		rekomendacjach: • silniejsze wykorzystanie instrumentów inżynierii finansowej; • stworzenie dedykowanych instrumentów dla przedsiębiorstw: i) innowacyjnych, ii) podnoszących spójność wewnętrzną regionu; • zoptymalizowanie procesu wdrażania interwencji.		
22.		Wsparcie dotacyjne jest miejscami nieefektywne, ponieważ prowadzi do subsydiowania przedsiębiorstw, które miałyby szansę na realizację także bez dofinansowania ze środków publicznych – istotne ryzyko wystąpienia efektu jałowej straty. (s. 110)	W szerszym zakresie niż dotychczas instrumentem wsparcia przedsiębiorstw powinny być instrumenty inżynierii finansowej. Bezpośrednie dotacje powinny stanowić kluczowy element polityki rozwoju prowadzonej przez Samorząd Województwa np. tam, gdzie wynikająca z zawodności rynków finansowych luka nie może zostać uzupełniona pomocą o charakterze zwrotnym. (s. 112)	IZ RPO WP	Wsparcie o charakterze dotacyjnym (bezwrotnym) powinno zostać udostępnione potencjalnym beneficjentom np. w dwóch modelowych sytuacjach: • projektów innowacyjnych (w tym projektów ryzykownych, szczególnie w fazie poprzedzającej komercjalizację), które pomimo potencjalnie bardzo dużego wpływu na rozwój regionu nie mają szansy na zdobycie zewnętrznego finansowania;	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	IV 2013 – przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					<ul style="list-style-type: none"> zazwyczaj niewielkich projektów rozwojowych w firmach działających na terenach defaworyzowanych. W pozostałych sytuacjach, wsparcie sektora przedsiębiorstw powinno opierać się przede wszystkim na różnorodnych instrumentach inżynierii finansowej. 		
23.		W ramach jednego instrumentu wsparcia bardzo trudno jest pogodzić wsparcie ukierunkowane na konkurencyjność i innowacyjność firm oraz na aktywizację defaworyzowanych części regionu (spójność terytorialną). (s. 42)	Dla obydwu celów interwencji należy stworzyć dedykowane, profilowane instrumenty wsparcia. (s. 46, s. 113)	IZ RPO WP	<p>W nowym programie operacyjnym dla województwa podkarpackiego należy wyodrębnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> dotacje dla sektora przedsiębiorstw podnoszące innowacyjność firm oraz regionu; dotacje dla sektora przedsiębiorstw podnoszące spójność wewnętrzną regionu. 	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	IV 2013 – przyszły okres programowania
24.		Zbyt liberalne traktowanie kryterium innowacyjności spowodowało, że wsparcie uzyskały projekty charakteryzujące się jedynie innowacyjnością na poziomie firmy lub na szczeblu lokalnym. (s. 37)	Stworzenie dedykowanego instrumentu ukierunkowanego na wsparcie istotnie innowacyjnych (w tym szczególnie ryzykownych) charakteryzujących się najwyższą (oczekiwaną) wartością dodaną. (s. 113)	IZ RPO WP	<p>W nowym programie operacyjnym proponowany instrument powinien uwzględnić następujące wytyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ograniczenie do przedsiębiorstw faktycznie innowacyjnych (w skali międzynarodowej), w tym tych które 	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	IV 2013 – przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					<p>charakteryzują się tak dużym ryzykiem, że uniemożliwiają uzyskanie finansowania rynkowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocena innowacyjności zdecydowanie bardziej dogłębna, pozwalająca ekspertowi na faktyczną weryfikację deklaracji wnioskodawcy (rezygnacja z opinii innowacyjności w obecnej formie); • wykluczenie ze wsparcia (poprzez kryteria dostępu lub kryteria merytoryczne) branż o znikomym wpływie na innowacyjność regionu (np. ochronę zdrowia, turystyka); ewentualne preferencje jedynie dla bardzo ograniczonej grupy branż kluczowych; • rezygnacja z kryteriów związanych ze wzrostem zatrudnienia. 		
25.		Wsparcie dla projektów, których celem było de facto podniesienie spójności wewnętrznej (m.in. poprzez wzrost konkurencyjności	Stworzenie dedykowanego instrumentu ukierunkowanego na dotacyjne wsparcie przedsiębiorstw z najbardziej	IZ RPO WP	<p>W nowym programie operacyjnym proponowany instrument powinien uwzględnić następujące wytyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwe preferencje branżowe – w celu 	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	IV 2013 – przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
26.		niewielkich przedsiębiorstw oraz zwiększenie poziomu zatrudnienia) były oceniane częściowo według nieadekwatnych kryteriów, związanych np. z innowacyjnością przedsiębiorstw. (s. 46)	defaworyzowanych obszarów województwa podkarpackiego. (s. 46, s. 113)		wspierania specjalizacji poszczególnych części województwa; • możliwe preferencje terytorialne (dedykowane nabory dla wnioskodawców z danej części województwa); preferencja dla jak największej liczby tworzonych miejsc pracy – koordynacja interwencji z działaniami w obszarze aktywnych polityk rynku pracy.		
		Pomimo obiektywnych uwarunkowań zewnętrznych (mobilizacja związana z szansą na uzyskanie środków z Krajowej Rezerwy Wykonania, międzynarodowy kryzys gospodarczy), założenia oraz praktyka organizacji naborów konkursowych w Schemacie 1.1 B nie pozwoliła na osiągnięcie maksymalnych efektów interwencji na całej przestrzeni perspektywy finansowej. (s. 31)	Zaplanowanie harmonogramu i założeń naborów konkursowych w ramach dotacyjnych instrumentów wsparcia w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas wdrażania Schematu 1.1 B. (s. 46, s. 113)	IZ RPO WP	Opracowując harmonogram i założeń naborów konkursowych należy: • rozdysonowować środki względnie równomiernie na przestrzeni całej perspektywy finansowej, a nie tylko na jej początku; • organizować nabory konkursowe dla zawężonej listy typów projektów/beneficjentów w celu wyeliminowania „wąskich gardeł” w systemie przyznawania dotacji; • z dostępnych środków należy organizować kolejne nabory (z	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	IV 2013 – przyszły okres programowania

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
27.		Informacje dostarczane przez beneficjentów w ramach dokumentacji projektowej oraz dane dostępne w systemie monitorowania RPO WP 2007-2013 nie pozwalają na precyzyjną ocenę efektów interwencji. (s. 46)	Nalożenie beneficjentów obowiązku systematycznego dostarczania danych wymaganych do kwantyfikacji efektów interwencji. (s. 46)	IZ RPO WP	zabezpieczeniem pewnej puli środków na ewentualne protesty) zamiast praktykowanego w Schemacie 1.1 B systematycznego zwiększania alokacji dla naborów już rozstrzygniętych.	Rekomendacja do wdrożenia w całości - warunkowo	IV 2013 – przyszły okres programowania
28.	Ocena systemu realizacji RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w zakresie projektów „z luką finansową”	Procedury monitorowania dochodów powinny obejmować okres do przedłożenia do Komisji Europejskiej dokumentów zamknięcia programu. (s. 36)	§ 9 pkt 11 wzoru umowy mówi, o tym, że beneficjent musi oddać dochód, który powstał w okresie trzech lat od zamknięcia Programu, co nie jest zgodne z obowiązującym brzmieniem rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 (podobnie zresztą jak w umowach badanych w ramach benchmarkingu – POIS i RPO WL).	DRR, DPI, DWP	Dostosowanie umowy do zapisów zmienionego Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz Wytycznych w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód nastąpi w drodze uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego w	Rekomendacja do wdrożenia w całości.	I kwartał 2013

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
29.		<p>Luka finansowa wyliczona na podstawie rzeczywistych danych jest wyższa niż założona na poziomie wniosku o dofinansowanie o średnio 3%. W każdym sektorze jest zauważalny wzrost jej wartości (lub utrzymanie na poziomie 100%). To pokazuje, że generalnie w okresie trwałości projekty uzyskują słabszą rentowność niż planowali beneficjenci na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Oczywiście takie zależności nie dotyczą wszystkich projektów. W przypadku 6</p>	<p>(s. 36)</p> <p>Weryfikacja i wyliczenie rzeczywistych przychodów i kosztów wraz z ponownym wyliczeniem luki finansowej i określeniem dochodu podlegającego zwrotowi do IZ RPO WP dla 6 wskazanych projektów. (s. 64)</p>	<p>DPI, DWP, DK</p>	<p>sprawie właściwej interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie. Przyjęta uchwała zostanie przekazana beneficjentom Programu. Ponadto dostosowane do obowiązujących regulacji prawnych zostaną także wzory umów o dofinansowanie.</p> <p>W pierwszej kolejności pracownicy właściwych Departamentów zostaną przeszkoleni w zakresie weryfikacji wyliczeń luki finansowej. Następnie dla 6 projektów zostanie przeprowadzona kontrola na miejscu. Weryfikacje luki finansowej będą prowadzone w okresie trwałości projektów.</p>	<p>Rekomendacja wdrożona w całości.</p>	<p>I kwartał 2014</p>

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		projektów nawet przy utrzymaniu obecnego poziomu dofinansowania, beneficjent uzyska zbyt wysoki dochód. (s. 63-64)					
30.	Znaczenie projektów realizowanych w ramach RPO WP dla rozwoju miast województwa podkarpackiego	Relatywnie niski poziom średnich powiatowych [Rozdział I s. 102-103]	Konieczność wzmocnienia roli ośrodków powiatowych jako węzłów rynku pracy i usług publicznych [Wnioski i rekomendacje s. 315-316]	IZ RPO WP	Beneficjentami regionalnego programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego 2014-2020 (program) będą m.in. samorządy powiatowe. Rekomendowane działania z zakresu selektywnego wsparcia rozwoju usług publicznych, decentralizacji niektórych funkcji regionalnych, poprawy dostępności komunikacyjnej do ośrodka regionalnego, i subregionalnego i zaplecza miast oraz dedykowanych grantów inwestycyjnych dla branż o potencjale wzrostu zostaną wzięte pod uwagę na etapie opracowywania programu. Ostateczny zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR.	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	2014 - 2022

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
31.		Relatywnie najniższy poziom gospodarczego i poziomu życia wielu miast małych [Rozdział I, s. 103]	Konieczność poprawy poziomu życia i rozwoju gospodarczego miast małych [Wnioski i rekomendacje s. 316]	IZ RPO WP	Beneficjentami nowego programu będą m.in. jednostki samorządu terytorialnego. Zakres ich wsparcia uzależniony jest od ostatecznych założeń programu, uwzględniających rozwiązania przyjęte na poziomie KE oraz MRR. Rozważeniu będzie podlegać wprowadzenie rekomendowanych działań z zakresu poprawy dostępności do ośrodków powiatowych, subregionalnych i ośrodka regionalnego, zdecydowanego wsparcia w różnych sferach poziomu życia oraz stymulowania endogenicznej aktywności gospodarczej i społecznej.	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	2014 - 2022
32.		Słabość finansowa samorządów miejskich i miejsko-wiejskich [Rozdział I, s. 93-94, Rozdział IV s. 304-305]	Konieczność wzmocnienia potencjału finansowanego poprzez zmiany systemu finansowania samorządów, wdrożenie i rozpowszechnienie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, nacisk na działania zintegrowane [Rozdział IV s. 305-310]	IZ RPO WP	W nowym okresie programowania, podobnie jak w obecnym, celem wzmocnienia potencjału inwestycyjnego samorządów, Instytucja Zarządzająca planuje wprowadzić korzystne rozwiązania systemowe realizacji programu dla tego typu beneficjentów. Dodatkowo promowane	Rekomendacja w części wdrożenia (warunkowo)	2014 - 2022

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
33.		Konieczność wzmocnienia kapitału ludzkiego i zlokalizowanych zdolności [Rozdział I, s. 41. Wnioski rekomendacje s. 316]	- wzmocnienie szkolnictwa wyższego w ośrodkach subregionalnych pod kątem kierunków inżynierskich - włączanie uczelni i jednostek B+R z województwa w sieci powiązań z silnymi partnerami w kraju i za granicą [Wnioski i rekomendacje s. 316]	IZ RPO WP	będą dobre praktyki, propagowane możliwości realizacji projektów w ramach ppp czy szkolenia z tej tematyki. Natomiast wprowadzenie rekomendowanych zmian legislacyjnych nie leży w gestii Instytucji Zarządzającej.	Rekomendacja w części do wdrożenia (warunkowo)	2014 - 2022
34.		Uzbrojenie i	Dalsze wsparcie działań	IZ RPO WP	W nowym okresie planowane jest wydzielenie priorytetowej dedykowanej systemowi edukacji, celem jego dostosowania do aktualnych potrzeb oraz wyzwań przyszłości. Jednak ostateczny zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR.	Rekomendacja do	II kwartał 2014

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		przygotowanie terenów inwestycyjnych kluczowym priorytetem samorządów miejskich w zakresie rozwoju gospodarczego [Rozdział IV, s. 296]	z zakresu uzbrojenia i przygotowania terenów inwestycyjnych [Rozdział IV, s. 297]		programowania planuje się dofinansowanie tworzenia i dozbierania stref inwestycyjnych, w tym obszarów powiązanych funkcjonalnie z lotniskiem Rzeszów-Jasionka. Jednak ostateczny zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR.	wdrożenia całości (warunkowo)	
35.		Infrastruktura ochrony środowiska kluczowym priorytetem samorządów miejskich w zakresie poziomu życia, zwłaszcza w małych miastach [Rozdział IV, s. 298]	Utrzymanie alokacji na działania skierowane na rozwój podstawowej infrastruktury komunalnej, w szczególności w małych miastach [Rozdział IV, s. 298-299]	IZ RPO WP	Zgodnie z założeniami Wstępnego zarysu regionalnego programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego Uchwałą Nr 2020/4709/13 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 9 stycznia 2013r. w nowym programie planowana jest kontynuacja wsparcia w zakresie ochrony środowiska, w tym podstawowej infrastruktury komunalnej tj. gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Jednak ostateczny	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	II kwartał 2014

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
36.		Słabość transportu publicznego w małych miastach oraz pogarszająca się dostępność kolejowa [Rozdział I s. 61].	Wsparcie transportu publicznego, w tym kolejowego, zwłaszcza w kontekście potrzeb transportowych mniejszych miast [Rozdział II s. 181].	IZ RPO WP	zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR. Zgodnie z założeniami Wstępnego zarysu regionalnego programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego Uchwałą Nr 2020/4709/13 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 9 stycznia 2013r. w nowym programie planowane jest utrzymywanie działań z zakresu infrastruktury kolejowej oraz transportu publicznego. Jednak ostateczny zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR.	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	II kwartał 2014
37.		Niski poziom integracji funkcjonalno-przestrzennej w RzOM [Rozdział II s. 197-198]	Wzmocnienie integracji funkcjonalno-przestrzennej ośrodków RzOM. Rozwój realnej współpracy pomiędzy samorządami RzOM [Rozdział II s. 201]	IZ RPO WP	Zgodnie z założeniami Wstępnego zarysu regionalnego programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego Uchwałą Nr 2020/4709/13 Zarządu Województwa Podkarpackiego w	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	II kwartał 2014

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
38.		Wskazywany przez beneficjentów i urzędy miasta niski poziom rozwoju e-administracji [Rozdział I s.59]	Monitoring wdrażania projektu kluczowego z zakresu e-administracji PSeAP [Rozdział II s. 183]	IZ RPO WP	Rzeszowie z dnia 9 stycznia 2013r. w nowym programie planowane jest wydzielenie priorytetowej dedykowanej m.in. Rzeszowskiemu Obszarowi Funkcjonalnemu, tj. wzmocnieniu jego pozycji w przestrzeni krajowej i europejskiej, dynamizującej procesy rozwojowe w obrębie województwa. Jednak ostateczny zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR.		
					W ramach osi priorytetowej III Społeczeństwo informacyjne planowane jest przeprowadzenie ewaluacji w zakresie wpływu RPO WP na rozwój społeczeństwa informacyjnego w regionie pod kątem poziomu usług dotyczących infrastruktury informatycznej oraz dostępu do usług teleinformatycznych. Ww. ewaluacja obejmie także efekty wdrażania	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	IV kwartał 2014

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
39.		<p>Słaby wpływ działań na rewitalizacyjnych na wzmocnienie bazy ekonomicznej miast i przełamanie kryzysu w obszarach deprywacji [Rozdział III, s. 288-290]</p>	<p>Odejście od trybu konkursowego w przyznawaniu środków na rewitalizację. Przyjęcie ujednoliconych zasad alokacji środków na rewitalizację na poszczególne miasta, np. wartość środków przeznaczanych na miasto powinna odpowiadać jego randze, liczbie ludności,</p>	IZ RPO WP	<p>projektu kluczowego pn. PSeAP - Podkarpacki System e-Administracji Publicznej. Ponadto zgodnie z założeniami Wstępnego zarysu regionalnego programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego Uchwałą Nr 2020/4709/13 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 9 stycznia 2013r. w nowym programie planowane jest kontynuowanie wsparcia w zakresie e-administracji. Jednak ostateczny zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR.</p> <p>Mechanizm przyznawania środków na działania z zakresu rewitalizacji zostanie ustalony na późniejszym etapie opracowywania nowego programu. Rekomendowane odejście od trybu konkursowego oraz przyznawanie konkretnych kwot</p>	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	II kwartał 2014

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
			stopniowi degradacji lub innemu wskaźnikowi [Rozdział IV, s. 303]		alokacji na poszczególne miasta zostanie rozważone na etapie przygotowywania dokumentów programowych.		
40.		Brak zintegrowanych działań rewitalizacyjnych obejmujących działania twarde i miękkie [Rozdział III, s. 290]	Wdrożenie realnie zintegrowanych rewitalizacyjnych [Rozdział IV, s. 303]	IZ RPO WP	Zgodnie z założeniami Wstępnego zarysu regionalnego programu operacyjnego dla województwa podkarpackiego na lata 2014-2020, przyjętego Uchwałą Zarządu 2020/4709/13 Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 9 stycznia 2013r. w nowym programie planowane jest dofinansowanie działań z zakresu rewitalizacji w ramach EFS i EFRR. Jednak ostateczny zakres programu uzależniony jest od przyjętych rozwiązań na poziomie KE oraz MRR.	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	II kwartał 2014
41.	Wpływ wsparcia RPO WP na funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu.	W dotychczasowym procesie wdrażania nie udało się skutecznie kierunkować wsparcia jeśli chodzi o charakter nowych lub modyfikowanych usług będących rezultatem	W przyszłym okresie finansowania szczególny nacisk powinien być położony na wspieranie procesu świadczenia przez IOB tych usług, które zgodnie z tendencjami	IZ RPO WP	W ramach projektu systemowego realizowanego przez UMWP należy wprowadzić specjalne „voucher” stanowiące formę bonu umożliwiającego firmom	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	II kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		projektów. (s. 44)	występującymi na rynku tego rodzaju usług ocenić należy jako obecnie najistotniejsze lub rozwojowe. (s. 44)		skorzystanie z usług oferowanych przez IOB. „Vouchery” powinny dotyczyć świadczenia usług preferowanych, tj. –specjalistycznego wsparcia o charakterze doradczo-szkoleniowo-analitycznym, dla których należałoby określić dokładne standardy ich świadczenia (tylko w przypadku ich spełnienia dana instytucja mogłaby świadczyć usługę w oparciu o „vouchery” wydawane przez UMWP). Dokładne standardy winny być określone odrębnie w odniesieniu do konkretnych usług podlegających finansowaniu za pomocą „voucherów”. W chwili obecnej można natomiast wskazać obszary tematyczne, które winny być zoperacjonalizowane poprzez określenie szczegółowych		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					<p>wymogów dla każdej usługi. Są to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ infrastruktura wykorzystywana do świadczenia danego rodzaju usługi (miejsce świadczenia usługi, narzędzia informatyczne usprawniające proces świadczenia usługi), ▪ kwalifikacje personelu świadczącego daną usługę (profil wykształcenia i/lub doświadczenie w obszarze związanym z daną usługą), ▪ etapy świadczenia usługi (w zależności od rodzaju świadczonej usługi m.in.: diagnoza wstępna, diagnoza pogłębiona, opracowanie planu realizacji usługi, realizacja usługi, diagnoza po realizacji usługi, wsparcie po 		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					<p>realizacji usługi, informacja zwrotna),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jakość świadczonej usługi (np. poprzez posiadanie i zastosowanie w odniesieniu do świadczonej usługi posiadanego i audytowanego systemu zarządzania jakością), ▪ dokumentacja procesu świadczenia usługi (zgodnie z zaleceniami określonymi przez UMWP i w oparciu o wzory dokumentów przygotowane przez UMWP). <p>Standaryzacja procesu świadczenia usług winna także obejmować przygotowanie przez UMWP szczegółowego zakresu tematycznego danej usługi. Po określeniu rzeczonoego zakresu należy przeprowadzić sesję szkoleniowe zakończone egzaminem dla</p>		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					<p>konsultantów z poszczególnych IOB zainteresowanych świadczeniem usług objętych finansowaniem systemem „voucherowym”. Dana IOB mogłaby korzystać z tej formuły jedynie wtedy, gdy przynajmniej 2 jej pracowników zdałoby wspomniany egzamin.</p> <p>Jeśli chodzi o drugą usługę preferowaną w ramach projektu systemowego, czyli wsparcie finansowe, powinno ono być świadczone w trybie zbliżonym do obecnego świadczenia usług pożyczkowych i poręczeniowych, przy czym większa część środków niż obecnie powinna być transferowana w ten sposób (większa liczba podkarpackich IOB powinna być angażowana do zadań związanych</p>		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					z regrantiem w ramach procedur prostych niż ewentualne dotacje udzielane firmom w trybie konkursowym, w ramach RPO WP).		
42.		W ramach Działania 1.2 RPO WP 2007-2013 nie mieliśmy do czynienia z realizacją projektów o charakterze partnerskim (pomimo wprowadzenia kryterium premiującego tego rodzaju przedsięwzięcia). Tym bardziej nie sposób mówić o przyczynianiu się tego instrumentu do wsparcia zawiązywania kooperacji międzysektorowej obejmującej IOB i jednostki naukowo-badawcze lub jednostki	W przyszłym okresie należy – w odniesieniu do projektów o charakterze konkursowym adresowanych do IOB (bez względu na ich ostatecznie ustalony zakres) – w sposób szczególny premiować przedsięwzięcia o charakterze partnerskim (s. 61).	IZ RPO WP	Uwzględniając fakt, iż w bieżącym okresie finansowania obowiązujące kryterium premiujące przedsięwzięcia partnerskie nie odniosło skutku, w przyszłym okresie podjąć należy działania	Rekomendacja do wdrożenia w całości	II kwartał 2015
43.			W przyszłym okresie należy w sposób szczególny wspomagać proces nawiązywania i utrzymywania współpracy pomiędzy instytucjami otoczenia biznesu a jednostkami naukowo-badawczymi (s. 66).		dwuetapowo. W pierwszej kolejności (tj. w odniesieniu do pierwszych konkursów ogłaszanych w okresie 2014-2020) należy utrzymywać premię punktową za partnerski charakter projektu, lecz jednocześnie zwiększyć jej wagę. Zwiększenie	Rekomendacja do wdrożenia w całości	II kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		<p>samorządu terytorialnego</p> <p>(s. 61 - 66).</p>			<p>wagi tego kryterium powinno się odbywać poprzez wprowadzenie dwustopniowego trybu oceny spełnienia niniejszego kryterium. Po pierwsze, należy premiować sam fakt realizacji projektu partnerskiego. Po drugie, w odniesieniu do projektów partnerskich należy wprowadzić możliwość uzyskania dodatkowych punktów za utworzenie jednego z dwóch poniższych wariantów partnerstwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Partnerstwa międzysektorowe (w ramach których IOB realizuje projekt wspólnie z jednostkami naukowo-badawczymi lub jednostkami samorządu terytorialnego); ▪ Partnerstwa „mentoringowe” (w ramach których doświadczony 		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					<p>podmiot włącza do partnerstwa projektowego instytucję o mniejszym doświadczeniu i potencjale).</p> <p>Drugi etap wdrożenia rekomendacji powinien polegać na przeprowadzeniu min. jednego naboru wniosków wyłącznie w odniesieniu do przedsięwzięć partnerskich. W ramach tego konkursu istniałaby możliwość wyłącznie dofinansowania projektów o charakterze partnerskim (przy czym należałoby utrzymać kryterium szczególnie premiujące te partnerstwa, które miałyby charakter międzysektorowy lub „mentoringowy”).</p>		
44.		<p>Jeśli chodzi o obowiązujące w chwili obecnej kryteria wyboru projektów w Działaniu 1.2 RPO WP 2007-2013, w przypadku części z nich</p>	<p>Planując katalog kryteriów wyboru projektów realizowanych przez IOB w przyszłym okresie finansowania należy zmodyfikować lub wyeliminować część obecnie obowiązujących</p>	IZ RPO WP	<p>Planując katalog kryteriów wyboru projektów realizowanych przez IOB w przyszłym okresie finansowania należy zmodyfikować lub wyeliminować następujące kryteria:</p>	Rekomendacja do wdrożenia w całości	II kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		nieokreślony pozostaje związek pomiędzy danym kryterium a rzeczywistym jego znaczeniem dla jakości projektu i generowanych przez niego efektów. W związku z powyższym – w przypadku utrzymania formuły konkursowej dla wsparcia adresowanego do IOB w przyszłym okresie finansowania – należałoby zrewidować niektóre spośród obowiązujących kryteriów jakościowych na etapie oceny merytoryczno-technicznej (s.98).	kryteriów, które nie pełnią swojej funkcji w sposób należyty jako instrument kierunkowania wsparcia (s.98).		<ul style="list-style-type: none"> Doświadczenie w zakresie świadczenia usług dla przedsiębiorstw (konieczność doprecyzowanie rodzaju świadczonych usług i rodzaju prowadzonej działalności w deklarowanym okresie czasu), Wpływ projektu na podniesienie konkurencyjności gospodarki regionu (doprecyzowanie kategorii „usług”, których liczba jest premiowana w ramach tego kryterium), Zasięg oddziaływania projektu (brak uzasadnienia dla obowiązywania tego kryterium – kluczowe powinno być dostosowanie projektu do potrzeb grup docelowej), Zaangażowanie środków własnych 		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
45.		W ramach aktualnego systemu wsparcia dla IOB przewidzianego w RPO WP 2007-2013 instytucje realizują projekty wybierane do dofinansowania w trybie konkursowym. Przewidziany zakres wsparcia oraz kryteria wyboru projektów nie gwarantują jednak optymalnego kierunkowania dofinansowanych przedsięwzięć. Poza tym, realizowane w tym trybie projekty oceniane są przez beneficjentów jako skomplikowane proceduralnie, obciążone jednocześnie	W przyszłym okresie finansowania wsparcie dla IOB oferowane w ramach RPO WP 2014-2020 powinno przebiegać na dwóch poziomach: uproszczone wsparcie oferowane w ramach projektu systemowego UMWP dotyczące określonych usług specjalistycznych lub utrzymywania zinstytucjonalizowanych form wsparcia dla firm (s.99).	IZ RPO WP	beneficjenta ponad obowiązujący limit wkładu własnego (kryterium nieadekwatne do specyfiki funkcjonowania IOB, które z założenia są organizacjami non-profit).	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	II kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		nadmiernym rygoryzmem formalnym i niejasnymi regulacjami opóźniające otrzymanie przyznanych środków (s.99).			firmom proces świadczenia określonych usług przez IOB); b) Projekty konkursowe dotyczące uruchamiania lub utrzymania zinstytucjonalizowanych form wsparcia dla firm (chodzi o tworzenie lub prowadzenie działalności przez takie podmioty jak: inkubatory, preinkubatory, centra obsługi inwestora, fundusze pożyczkowe i poręczeniowe, sieci aniołów biznesu, klastry itp.). Ostateczna forma wsparcia będzie uzależniona od rozwiązań na poziomie centralnym.		
46.		Większość przedsiębiorstw niekorzystających z usług IOB deklaruje, że nie ma potrzeby korzystania z usług IOB lub nie posiada informacji o możliwości	Celowe jest podjęcie na szczeblu regionalnym skoordynowanych działań promujących sektor IOB, wskazujących dobre praktyki (przykłady sukcesów firm, które skorzystały ze wsparcia	IZ RPO WP	W ramach projektu systemowego realizowanego przez UMWP należy przewidzieć realizację działań skoordynowanych na	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	IV kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		<p>korzystania z tego rodzaju usług. Jednocześnie poziom aktualnego zapotrzebowania na określone wsparcie jest wyraźnie wyższy wśród tych przedsiębiorstw, które w ostatnich latach już korzystały z usług oferowanych przez sektor otoczenia biznesu. Tego rodzaju prawidłowość sugeruje, iż korzystanie ze wsparcia IOB korzystnie wpływa na przekonanie o celowości i użyteczności korzystania ze wsparcia oferowanego przez IOB (s. 116).</p>	<p>IOB) oraz stworzenie instrumentów skutecznego informowania firm o ofercie IOB (s. 116).</p>		<p>promocję całego sektora otoczenia biznesu oraz zapewnienie dostępności informacji na temat oferty usługowej podkarpackich IOB. Głównym medium tego rodzaju działań powinien być portal internetowy zawierający kompletne i aktualizowane na bieżąco informacje dotyczące oferty podkarpackich IOB (i umożliwiające formułowanie zapytań w oparciu o różne rodzaje kryteriów wyboru podmiotu lub usługi).</p> <p>Dodatkowym instrumentem wsparcia promocji podkarpackich IOB powinny być także indywidualne granty udzielane poszczególnym organizacjom na własne działania informacyjno-promocyjne (celem jest w tym przypadku promocja własnej marki poszczególnych</p>		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
47.		Istnieje wyraźny deficyt w zakresie świadczenia najbardziej zaawansowanych usług przez IOB. Znajduje to odzwierciedlenie zarówno w ofercie sektora otoczenia biznesu (w tym także, jeśli chodzi o usługi wprowadzane do oferty w ramach projektów z Działania 1.2 RPO WP 2007-2013), jak i deklaracjach przedsiębiorstw odnoszących się do kategorii usług IOB z których korzystały w ostatnich latach (dominuje wsparcie szkoleniowe i informacyjne). Z drugiej strony zdecydowanie największe zapotrzebowanie na	Należy dążyć do zapewnienia jak największej dostępności (tj. dostępności na poziomie lokalnym) podstawowych usług doradczych i informacyjnych świadczonych bezpłatnie na rzecz przedsiębiorstw. W tym celu uzasadnione jest wspieranie IOB w procesie włączania się w sieć Punktów Konsultacyjnych KSU (nie należy dążyć do tworzenia sieci i „marki” regionalnej, lecz raczej zachęcać do włączania się podkarpackich IOB w struktury ogólnopolskie) oraz premiowanie w ramach RPO WP 2014-2020 tych IOB, które udokumentują świadczenie bezpłatnych usług informacyjnych dla	IZ RPO WP	Należy dążyć do zapewnienia jak największej dostępności (tj. dostępności na poziomie lokalnym) podstawowych usług informacyjnych świadczonych bezpłatnie na rzecz przedsiębiorstw. W tym celu uzasadnione jest wspieranie IOB w procesie włączania się w sieć Punktów Konsultacyjnych KSU (nie należy dążyć do tworzenia sieci i „marki” regionalnej, lecz raczej zachęcać do włączania się podkarpackich IOB w struktury ogólnopolskie) oraz premiowanie w ramach RPO WP 2014-2020 tych IOB, które udokumentują świadczenie bezpłatnych usług informacyjnych dla	Rekomendacja do wdrożenia w całości	IV kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		<p>Wsparcie ze strony IOB dotyczy pomocy finansowej dla firm (jednocześnie to właśnie problemy o charakterze finansowym stanowią jedno z głównych barier prowadzenia działalności gospodarczej)</p> <p>(s. 120).</p>			<p>firm. Jeśli chodzi o premiowanie w ramach RPO WP 2014-2020 podmiotów oferujących bezpłatne wsparcie informacyjne, to dotyczące tej kwestii kryterium może współwystępować z planowanym do wprowadzenia kryterium premiującego wnioskodawców, którzy w części finansują swoją aktywność z opłat za usługi, wnoszonych przed przedsiębiorców. Usługi płatne najczęściej nie dotyczą bowiem usług informacyjnych, lecz wsparcia bardziej zaawansowanego.</p> <p>Obowiązywanie obu kryteriów pozwalałoby więc preferować takie podmioty, których działalność opiera się o dwa filary: masowego i bezpłatnego wsparcia informacyjnego oraz usług specjalistycznych i płatnych. Tym samym, premiowane byłyby instytucje</p>		

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
48.		Jednym z głównym problemów na jaki aktualnie natrafiają instytucje otoczenia biznesu jest brak wykwalifikowanych kadr posiadających: (1) kompetencje kluczowe na odpowiednim poziomie, (2) wiedzę	W ramach wsparcia podkarpackich w przyszłym finansowania również instrumenty potencjału merytorycznego kadry instytucji otoczenia biznesu (s. 126).	IZ RPO WP	W największym stopniu adaptujące się do potrzeb i oczekiwań przedsiębiorstw, zarówno tych potrzebujących podstawowego, jak i bardziej zaawansowanego wsparcia. Z drugiej strony, należy utrzymać mechanizmy wsparcia zorientowane na wprowadzanie przez IOB nowych i specjalistycznych usług do oferty, w tym także dotyczących pomocy finansowej (vide rekomendacja 5).	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo)	IV kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		i umiejętności dotyczące specyfiki pracy w sektorze otoczenia biznesu. Jednocześnie, same instytucje mają ograniczone możliwości przygotowywania zatrudnianych pracowników do realizacji zadań związanych z działalnością danej instytucji (ograniczone możliwości w zakresie realizacji samodzielnych projektów szkoleniowych adresowanych do własnych pracowników; niska dostępność zewnętrznych projektów szkoleniowych adresowanych do pracowników IOB) (s. 126).			Należy w tym przypadku rozważyć: (a) realizację projektu systemowego zorientowanego na przeprowadzenie otwartych szkoleń z zakresu kompetencji kluczowych dla pracowników IOB, (b) wprowadzenie bonów szkoleniowych dla pracowników IOB, którzy potrzebują specjalistycznego wsparcia szkoleniowego w wąskich dziedzinach tematycznych (co ogranicza zasadność realizacji całego poświęconego im projektu szkoleniowego). Ostateczna wsparcia uzależniona rozwiązań na poziomie centralnym.		
49.		W odniesieniu do bieżącego okresu finansowania badane	W celu rozwiązania zdiagnozowanego problemu braku	IZ RPO WP	Zalecane jest jednak uwzględnienie w katalogu działań	Rekomendacja do wdrożenia w całości	IV kwartał 2015

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
		IOB (w szczególności te realizujące projekty z Działania 1.2 RPO WP) zwracały uwagę na brak systemowego (całościowego), a jednocześnie partnerskiego podejścia do sektora otoczenia biznesu ze strony samorządu województwa. Pojawiały się w tym kontekście opinie o: braku spójnej i konsekwentnej polityki wsparcia sektora otoczenia biznesu, braku konstruktywnych konsultacji i uzgodnień z IOB, braku zaufania wobec sektora otoczenia biznesu czy wręcz postrzegania go w kategoriach swoistej konkurencji wobec działań samorządu województwa (s. 127).	partnerskiego podejścia samorządu województwa do IOB oraz ograniczonej podmiotowości tego sektora niezbędne jest podjęcie różnego rodzaju działań i – co ważne – mających charakter długofalowy, ale także konkretnych przedsięwzięć realizowanych w formule partycypacyjnej (s. 127).		podjęmowanych przez UMWP w obszarze wspierania przedsiębiorczości w przyszłym okresie finansowania przedsięwzięcia zorientowanego na: integrację sektora otoczenia biznesu, uruchomienie systematycznych mechanizmów konsultacji, promocję całego sektora otoczenia biznesu, stworzenie platformy internetowej zawierającej szczegółową i aktualną informację o ofercie IOB i ukierunkowującą na przedsiębiorców na konkretne instytucje, które mogą im pomóc.		
50.	10 lat województwa podkarpackiego w UE – ocena wykorzystania	Obszarem niezadowolenia społecznego jest opieka zdrowotna (s. 186-187).	Dokonanie szczegółowej diagnozy obszarów opieki zdrowotnej wymagających poprawy i opracowanie wojewódzkiego programu	UMWP (Departament Ochrony Zdrowia i Polityki	Jednostki odpowiedzialne za służbę zdrowia powinny podjąć się utworzenia Programu dla wybranych	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo).	Perspektywa finansowa 2014-2020

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
	funduszy europejskich w rozwoju regionu.	O niedostatkach w tym zakresie mówią także statystyki dotyczące dostępności infrastruktury służby zdrowia (s. 159-161).	ochrony zdrowia.	Spolecznej)	dziedziny opieki zdrowotnej lub Programu rozwoju służby zdrowia w całym województwie (z uwzględnieniem dziedziny istotnych z punktu widzenia potrzeb mieszkańców). Na tej podstawie będzie można w nowej perspektywie finansowej kształtować kryteria, nabory celowane oraz wskazywać projekty indywidualne. Ostateczne wdrożenie rekomendacji uzależnione będzie od uwarunkowań wdrażania RPO WP na lata 2014-2020 w obszarze zdrowia.		
51.			Premiowanie przez system oceny merytorycznej projektów z zakresu opieki zdrowotnej, projektów o wyższym potencjale innowacyjnym.	IZ RPO WP 2014-2020	W kryteriach wyboru projektów powinno premiować się uzasadnione ekonomicznie projekty inwestujące w nowoczesne rozwiązania w dziedzinie medycyny, które	Rekomendacja do wdrożenia w całości (warunkowo).	

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
					zagwarantują jej dalszy rozwój. Ostateczne wdrożenie rekomendacji uzależnione będzie od uwarunkowań wdrażania RPO WP na lata 2014-2020 w obszarze zdrowia.		

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Wojciech Buczak

Materiał uzupełniający do projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia *Informacji rocznej w zakresie ewaluacji RPO WP za rok 2014*

Na podstawie *Informacji rocznej* prowadzone jest monitorowanie realizacji ewaluacji w ramach RPO WP 2007-2013. Niniejszy dokument zawiera informacje nt. stanu rekomendacji z wszystkich badań ewaluacyjnych przeprowadzonych w ramach RPO WP 2007-2013 oraz podjętych działań w zakresie budowy potencjału ewaluacyjnego w 2014r.

Załącznikiem do ww. *Informacji* o charakterze sprawozdawczym jest tabela dotycząca stanu wdrażania rekomendacji kluczowych wynikających z badań zrealizowanych w zakresie RPO WP 2007-2013, przyjętych przez Zarząd Województwa Podkarpackiego do dnia 31 grudnia 2014r. Tabela zawiera wyłącznie te rekomendacje kluczowe, które nie zostały jeszcze wdrożone lub ich wdrożenie nastąpiło w 2014 roku. Natomiast rekomendacje kluczowe, których wdrożenie nastąpiło w poprzednich latach, nie są już zamieszczane w niniejszej tabeli.

Łącznie tabela stanowiąca załącznik nr 1 do *Informacji Rocznej* zawiera 51 rekomendacji kluczowych, w tym 50 rekomendacji dla perspektywy finansowej 2014-2020. Mając na uwadze, że w 2014 roku trwały negocjacje w zakresie ustalania kształtu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, a Program został ostatecznie zaakceptowany przez KE w 2015r., a także trwające obecnie prace nad dokumentem uszczegółowiającym Program, przyjęto, iż sposób wdrożenia lub przyczyny niewdrożenia tych rekomendacji, które odnoszą się do perspektywy finansowej 2014-2020 zostaną przedstawione w *Informacji rocznej w zakresie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 za 2015 rok*. Niniejszej stanowisko podziela także Departament Zarządzania RPO, który pismem znak: RP-I.410.1.56.2015.MB z dnia 26 marca 2015r. uznał za zasadne odłożenie w czasie przedstawiania informacji nt. sposobu wdrożenia lub niewdrożenia w RPO WP 2014-2020 rekomendacji kluczowych ujętych w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do *Informacji rocznej*.

Obecne zapisy w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do *Informacji Rocznej* rok zaczerpnięte są z tabel wdrażania rekomendacji z poszczególnych badań, przyjętych przez Zarząd Województwa Podkarpackiego.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z Instrukcją Wykonawczą IZ RPO WP 2007-2013 (Podrozdział 13.7. *Procedury dotyczące zakresu i sposobu wykorzystania rekomendacji*), przyjęte przez Zarząd Województwa Podkarpackiego tabele wdrażania rekomendacji z badań ewaluacyjnych, każdorazowo poprzedzane był konsultacjami w zakresie wypracowania terminu i sposobu wdrożenia poszczególnych rekomendacji. Niniejszej konsultacje odbywały się m.in. z Grupą sterującą ewaluacją RPO WP na lata 2007-2013 Departamentami/Oddziałami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013, Departamentem Zarządzania RPO (od momentu jego powstania, a wcześniej z Oddziałem programowania perspektywy 2014-2020) oraz z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych konsultacji w zakresie rekomendacji, znajdujących się w załączniku nr 1 do *Informacji Rocznej* za 2014 rok przedstawiono poniżej.

L.p.	Tytuł badania ewaluacyjnego	Uchwała ZWP w sprawie przyjęcia tabeli wdrażania rekomendacji badania ewaluacyjnego	Liczba rekomendacji kluczowych, znajdujących się w załączniku nr 1 do <i>Informacji Rocznej</i> za 2014 rok	Konsultacje w zakresie opracowania sposobu i terminu wdrożenia rekomendacji z badania ewaluacyjnego
1.	„System wskaźników Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013”	Uchwała ZWP nr 323/6769/100 z 12 listopada 2010 roku.	2	Konsultacje odbyły się w październiku 2010 roku z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO i Departamentem Wspierania Przedsiębiorczości).
2.	„Ewaluacja działań informacyjnych promocyjnych podejmowanych w ramach RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013”	Uchwała ZWP nr 66/1432/11 z 9 sierpnia 2011r.	2	Konsultacje odbyły się w lipcu 2011 roku z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO i Departamentem Wspierania Przedsiębiorczości oraz z Oddziałem szkoleń i działań informacyjno – promocyjnych RPO Departamentu Rozwoju Regionalnego).
3.	„Rola instrumentów inżynierii finansowej w zaspokajaniu potrzeb finansowych przedsiębiorstw w województwie podkarpackim”	Uchwała ZWP nr 10/2386/11 z 28 grudnia 2011r.	4	Konsultacje odbyły się w grudniu 2011 roku z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wspierania Przedsiębiorczości).
4.	„Znaczenie interwencji RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w obszarze infrastruktury ochrony środowiska”	Uchwałą ZWP nr 111/2504/12 z dnia 24 stycznia 2012r.	12	Konsultacje odbyły się na przełomie grudnia 2011 roku i stycznia 2012 roku z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO).
5.	„Ewaluacja bezpośrednich dotacji inwestycyjnych udzielonych w ramach RPO WP we wzrost	Uchwała ZWP nr 198/4616/12 z dnia 18 grudnia 2012r.	7	Konsultacje odbyły się we wrześniu 2012 roku z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wspierania Przedsiębiorczości).

	innowacyjności oraz konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw województwa podkarpackiego"			
6.	"Ocena systemu realizacji RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w zakresie projektów „z luką finansową”"	Uchwałą ZWP nr 198/4617/12 z dnia 18 grudnia 2012r.	2 (z czego rekomendacja nr 29 została wdrożona w I kw. 2014r.).	Konsultacje odbyły się na przełomie listopada i grudnia 2012r. z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wspierania Przedsiębiorczości, Departamentem Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, Departamentem Kontroli) oraz z radcą prawnym Panią M. Jandą.
7.	"Znaczenie projektów realizowanych w ramach RPO WP dla rozwoju miast województwa podkarpackiego"	Uchwałą ZWP nr 272/6637/13 z dnia 24 września 2013r.	11	Konsultacje odbyły się na przełomie grudnia 2012r. i stycznia 2013r. z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO, Departamentem Wspierania Przedsiębiorczości) oraz z Departamentem Ochrony Środowiska, Departamentem Strategii i Planowania Przestrzennego i Oddziałem programowania perspektywy 2014-2020 Departamentu Rozwoju Regionalnego.
8.	"Wpływ wsparcia RPO WP na funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu"	Uchwałą ZWP nr 317/7603/14 z dnia 4 lutego 2014r.	9	Konsultacje odbyły się na przełomie października i listopada 2013r. z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wspierania Przedsiębiorczości) oraz z Oddziałem programowania perspektywy 2014-2020 Departamentu Rozwoju Regionalnego.
9.	"10 lat województwa podkarpackiego w UE – ocena wykorzystania funduszy europejskich w rozwoju regionu"	Uchwałą ZWP nr 6/134/14 z dnia 16 grudnia 2014r.	2	Konsultacje odbyły się na przełomie października i listopada 2014r. z Departamentami zaangażowanymi w realizację RPO WP 2007-2013 (m.in. z Departamentem Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych RPO), Departamentem Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Departamentem Zarządzania RPO oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Rzeszowie.

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Wojciech Buczak